

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. ν. 3.—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ » » 3,50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν... 15
261—Γραφεῖον ὁδ. Ἐρμού—261

Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ κκ. συνδρομηταὶ δύνανται ν' ἀποστείλωσι τὰς συνδρομὰς των διὰ γραμματοσήμου ἑλληνικοῦ, ἀγγλικοῦ καὶ γαλλικοῦ.

Εἰς τοὺς πληρόνοντας τὴν συνδρομὴν τῆς «Ἀθηναϊδος» δίδεται Δωρεῶν χρωματισμένη εἰκὼν.

Ὁ Κύριος ἡμῶν ἦτο εὐμενὴς πρὸς πάντας. Ἐὰν δὲν ἦτο τοιοῦτος, εἰ ἐχθροὶ του ἠθελον τὸ ἀνακαλύψει. Οὐ μόνον ἦτον εὐμενὴς ἐν τῇ ἐνεργείᾳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ λόγῳ, τοῦτο δὲ εἶναι ἡ ἀρίστη ἀπόδειξις ἀληθοῦς εὐμενείας ὑπερβαίνουσα καὶ τὴν ἐκ τῶν πράξεων διδομένην. Ὀλίγοι ἐξ ἡμῶν θὰ ἦσαν σκληροὶ ἐν τῇ ἐνεργείᾳ, ἀλλ' ἡ γλῶσσα εἶναι ἀτίθασσον μέλος καὶ βραδέως ὑποτάσσεται εἰς τὴν ἀγάπην. Ἡ γλῶσσα κόπτει, κεντᾶ καὶ πλήττει πλείτερον σφύρας. Ποία κακία εἶναι πλείτερον ταύτης ἐγγικτικῆς; Ἀξίζει ν' ἀποθάνῃ τις ὅπως ἀπαλλαγῇ ταύτης. Πολλοὶ μεταβάλλουσι τὴν καρδίαν ἀλλὰ φυλάττουσι τὴν παλαιὰν γλῶσσαν.

Ἐκ πάντων τῶν διδασκάλων ὅσοι ποτὲ ἐζησαν, ὁ Ἰησοῦς ἦτο ὁ μᾶλλον εὐπροσῆγορος εἰς τὸν λαόν. Ὁ κακὸς κόσμος καὶ ὁ μὴ κακὸς ἐπίσης ἀνεγνώριζε τοῦτο καὶ τὸ ἐξετίμα. Εἶπον ὅτι ἐλάλει πρὸς καλὸν αὐτῶν, καὶ ἦτον ἀδύνατον νὰ προσβληθῇ τις ἐκ τοῦ λόγου του ἐκτὸς ἂν ἦτον ἀλαζῶν καὶ ἀμαθὴς. Ἐλάλει μετ' ἀγάπης. Οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἄνθρωπος ἐνώπιον αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ εὐμένεια καὶ ἀγάπη ἦσαν ὡς τὰ ἑαυτοῦ. Ὑπῆρξαν ἄλλοι ἄνθρωποι οἵτινες ἦσαν εὐμενεῖς εἰς ἐκείνους οἵτινες ἦσαν εὐμενεῖς πρὸς ἑαυτοῦς. Ἐτεροὶ ἄνθρωποι

ὑπῆρξαν οἵτινες ἠγάπων τοὺς φίλους των, ἀλλ' οὐδέποτε πρότερον ὑπῆρξεν ἄνθρωπος ὅστις ἦτον εὐμενὴς πρὸς πάντας, καὶ ὅστις ἠγάπα πράγματι τοὺς ἐχθρούς του. Ἦτο θαῦμα ἀγαθότητος καὶ ἀδιακόπως ἐξέπληττε καὶ αὐτοὺς τοὺς μαθητάς του. Οὐδέποτε ἠδυνήθησαν νὰ μετρήσωσιν αὐτὸν διὰ τῆς γνώσεως ἐτέρων ἀνθρώπων, καθὼς δὲν δυνάμεθα νὰ μετρήσωμεν τὰ βάρη τῆς ἀτμοσφαιρας διὰ τῆς ἀβοηθήτου ἡμῶν ὀράσεως, διότι δὲν ὑπῆρχε στιγμή ἐφ' ἧς ἠδύναντο νὰ εἰπωσιν ὅτι τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ ἐφθανε καὶ ἔληγεν. Αἱ ἀκτῖνες τῆς λαμπρότητός του ἐξετείνοντο πέραν τῆς γραμμῆς τοῦ ὀρίζοντος αὐτῶν καὶ ἔχυνον τὸν φωτισμὸν των πέραν τῆς θνητῆς αὐτῶν δυνάμεως.

«Πάτερ, ἀφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσιν.» (Λουκ. κγ', 34).

Ἡ ΤΗΣ ΓῆΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ὁ ἀληθὴς πλοῦτος παντὸς ἔθνους στηρίζεται ἐπὶ τῆς καλλιέργειας καὶ παραγωγῆς τῆς γῆς. Ἐκαστος ὁμολογεῖ ὅτι παρ' ἡμῖν ἡ τῆς γῆς καλλιέργεια δὲν συμβαδίζει πρὸς τὴν τῶν λοιπῶν κλάδων τῆς ἀνθρωπίνης ἐνεργείας. Αἱ ἐπιστήμαι ἐν Ἑλλάδι καλλιεργοῦνται καὶ πρόδος καθεκάστην ἀναφαίνεται λίαν ἐνθαρρυντικῆ. Ἄλλ' ὁ μαρμασιδὸς καὶ ἡ ἔλλειψις πόρων φαίνονται οὐδὲν ἦττον εὐρείας λαμβάνοντα διαστάσεις. Ἡ πολυτέλεια καὶ ἡ πρὸς τὰ γράμματα ῥοπή δὲν ἀρκοῦσι πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν δυνάμεων ἐνὸς ἔθνους. Ἡ παραμέλεισις τῆς γεωργίας καὶ ἡ οὐδεμία πρίδος αὐτῆς καταφαίνεται καὶ ἐκ τῆς κινήσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος. Ἐκ τοῦ «Γενικοῦ Πίνακος τοῦ Ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ ἔτος 1875», διότι μέχρι τοῦ ἔτους τούτου ἔχομεν μέχρι τοῦδε δημοσίευμα, βλέπομεν ὅτι τὰ κατὰ τὸ ἔτος ἐ-

κεινο εισαχθέντα ἐν Ἑλλάδι γεωργικά ἐργαλεία ἀνέρονται εἰς τὸ εὐτελὲς ποσὸν 7564 δρ. ἐνῶ ἡ τῶν κιγκυλιῶν (*Quintaille*) εἰσαγωγή ἀνέρχεται εἰς τὸ οὐχὶ εὐκαταφρόνητον ποσὸν τῶν 802341 δρ., ἡ τῶν χειροκτιῶν εἰς 67866 δρ. ἡ τῶν μυρωδικῶν εἰς 177812 δρ. Ἡ εὐγλωττία τῶν ἀριθμῶν τούτων καθίστησι πᾶσαν παρατήρησιν περιττήν. Οὐδεμίαν ἀμφιβολία ὅτι εὐδαιμονέστεραι χῶραι θεωροῦνται καὶ πράγματι εἰσι σήμερον αἱ γεωργικά ἔχουσαι προϊόντα. Ἐάν αἱ ἐν Ἑλλάδι χέρσοι μέχρι τούδε ἡμῶν γαῖαι ἐκαλλιεργοῦντο εἰσαγομένων τῶν τελείων ἐν χρῆσει ἐν τῇ Ἑυρώπῃ καὶ τῇ Ἀμερικῇ γεωργικῶν ἐργαλείων θὰ εἶχομεν τὴν χῶραν ἡμῶν ἀληθῆ παραδείσον. Ἡ ἀνάπτυξις ὁμῶς τῆς γεωργίας συμβαδίζει καὶ πρὸς τὴν ἀνάπτυσιν τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας. Εἰς ἀμφότερα ταῦτα πρέπει ἡ μέριμνα τῶν διατεθέντων τὰ τῆς ἐπικρατείας ἡμῶν καὶ στραφῆ.

Ο ΦΙΛΕΛΛΗΝ ΣΑΜΟΥΗΛ ΧΑΟΥ

Ἡ εἰκὼν ἦν σήμερον ἐν τῇ «Ἀθηναϊδῇ» χαράσσουσα εἶναι ἡ τοῦ ἀειμνήστου δόκτορος Σαμουήλ Γρίδλεϊ Χάου, ἀνδρὸς οὐ τὸ κλέος ἀφθιτον καὶ ἡ μνήμη ἀγήρων. Φιλοξενούντες ἐν μέσῳ ἡμῶν τὴν διακεκριμένην τοῦ βίου αὐτοῦ σύντροφον, τὴν σεβαστὴν χήραν Χάου, ἐνομίσαμεν καθήκον ὑπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ ἀειμνήστου αὐτῆς ἀνδρὸς νὰ χαράζωμεν καὶ βιογραφικὰς τινὰς σημειώσεις.

Ὁ ἕξοχος οὗτος ἀνὴρ ἐγεννήθη ἐν Βοστώνῃ τῇ 10 Νοεμβρίου 1804. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦτο ἰδιοκτῆτης πλοίων ἡ δὲ μήτηρ, ἡ ὡραία καὶ ἀγαθὴ Πάττη Γρίδλεϊ, διεκρίνετο ὡς μία τῶν καλλίστων γυναικῶν τῶν χρόνων ἐκείνων κατὰ τὴν μορφήν καὶ τὴν ψυχὴν. Ὑπερηγάπα δὲ τὸν ἀειμνήστον υἱὸν τῆς Σαμουήλ. Ἡμεῖς ἴδοντες τὸν ἀειμνήστον ἐπὶ τεμαχίου πάγου ἐπιπλέοντος ἐντὸς τῆς θαλάσσης ἐβυθίσθη καὶ μικροῦ δεῖν ἐπνίγετο. Ὁ πατὴρ τοῦ ἰδὼν αὐτὸν ἐν ἀθλία καταστάσει ἄμα σωθέντα τῷ λέγει «Ἡγήαινε εἰς τὴν μητέρα σου καὶ εἰπέ αὐτῇ νὰ σε δεῖρῃ.» Ὁ σάκις ὁ Σαμουήλ διηγείτο τοῦτο, ἔλεγε μετὰ φωνῆς συμπαθοῦς «ἔδραμον εἰς τὴν οἰκίαν, ἀλλ' ἡ γλυκεῖα μήτηρ μου δὲν με εἶδεν».

Ἐνῶ ἐφοίτα ἐν τῇ σχολῇ τῆς Βοστόνης μέγα τι πολιτικὸν ζήτημα διήρει τοὺς πολίτας τῆς Βοστόνης ἡ δὲ διαίρεσις ἐξηπλώθη καὶ ἐν τῇ σχολῇ ὁ Σαμουήλ ἦτο μετὰ τῆς μειονότητος. Οἱ ἐταῖροί του ποτιθέντες ὑπὸ τῶν ἀπειλῶν τῶν συμμαθητῶν τῶν μετέβαλον γνώμην, μόνον ὁ Σαμουήλ ἐνέμεινε πιστὸς ἐν ταῖς πεποιθήσεσιν αὐτοῦ ὅθεν ἡμέραν τινα λαθόντες αὐτὸν οἱ λοιποὶ τὸν ἐκρήμνισαν ἀπὸ τῆς κλίμακος. Δεκαεπταετῆς εἰσῆλθεν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Providence, ἐξ οὗ ἐξῆλθεν ἰατρός καλῶς κατηρτισμένος μετὰ τέσσαρα ἔτη. Καὶ τοι ἐπιμελῶς διήκουε τὰ μαθήματα δὲν ἔπαυε νὰ ἐνοχλῇ τοὺς καθηγητὰς αὐτοῦ διὰ τῆς ζωηρότητος καὶ τῶν ἀτακτημάτων του. Ἡμε-

ραν τινα βοηθούμενος καὶ ὑπὸ ἑτέρων συμφοιτητῶν ἀνεβίβασε εἰς τὸ ἐπάνω πάτωμα τῆς σχολῆς τὸν ἵππον τοῦ προτάμενος, ἐνθα ἀνευρέθη μετὰ πάλλας ἡμέρας.

Εἶχεν ἤδη ἀρχίσει νὰ ἐξασκῇ τὸ ἱατρικὸν αὐτοῦ ἐπάγγελμα ἐν Βοστόνῃ ἄτε ἐξερράγη ἡ Ἑλλ. Ἐπανάστασις τοῦ 1821. Ἡ ἀφηνιδία λάμψις ἡ ἀνατείλασα ἐπὶ τῆς κλασσικῆς τῆς Ἑλλάδος γῆς ἀνέφελε τὴν καρδίαν τοῦ νεαροῦ Ἀσκληπιάδου. Ἀλλ' οὐδεὶς πλὴν τοῦ διασήμου ζωγράφου Γίλберτ Στούαρτ ἐνεθάρρυνεν αὐτὸν εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν πλοῦ ἐπικινδύου καὶ μακροῦ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους. Ἐπιβίβασθαι εἰς βρῆκιον Ἀμερικανικὸν ἀπεβίβασθαι τὸ πρῶτον εἰς Μελίτην, ὅθεν δι' Αὐστριακοῦ πλοίου μετέβη εἰς Μονεμβασίαν ἐφοδιασμένος με ἐπιστολὴν συστατικὴν τοῦ Ἐδουάρδου Ἐβερρεττ ἐπροχώρησεν ἀμέσως πρὸς εὐρεσιν τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως. Ὁ νέος Σαμουήλ ταχέως ἐξωκειώθη πρὸς τὸν τρόπον τοῦ ζῆν τῶν Ἑλλήνων ἐκτιθέμενος εἰς κινδύνους καὶ ὑφιστάμενος στερήσεις ὡς καὶ οἱ συναγωνισταί του τὰ πάντα ἀγογγίστως ὑπάμενων καὶ ἐπὶ χρῆσταῖς ἐλπίσιν. Ἡλπίεν ὅτι ἡ Ἑλλάς ἤθελε ταχέως ἀνακτῆσει τὴν αὐτονομίαν αὐτῆς ἐνεκα τῶν θυσιῶν εἰς ἃς ὑπεβάλλετο καὶ τῆς μεγάλης αὐτῆς αὐταπαρνήσεως. Τὰς ἐλλείψεις τῶν νέων Ἑλλήνων ἐβλεπε με ὄμμα ἀληθῶς ἐλευθεροῦ ἀνδρὸς. Τέκνα δουλείας ἐπὶ μακρὰν σειρὰν αἰώνων ὑπὸ ζυγὸν ταπεινούντα καὶ ἐξευτελιζόντα τὸν ἀνθρωπον, δὲν ἠδύναντο ἀμέσως ν' ἀφήσωσι πάσας τὰς ἐξεις με τὰς ὁποίας τοὺς ἐξέθρεψεν ὁ δεσπότης ἄλλα μεθ' ἄλλας αὐτῶν τὰς ἐλλείψεις ἐμάχοντο καρτερικῶς ἐν πάλῃ ἀνίσω, οὕτω δὲ ψυχῇ εὐγενῆς ὁποία ἡ τοῦ νέου Σαμουήλ ἐνεστερνίσθη τὸν ἀγῶνα αὐτῶν ὡς ἰδίου καὶ πρὸς τὰς ἐλλείψεις αὐτῶν ἦν ἐπιεικής. Ἀλλ' ἐκ τῶν πολλῶν στερήσεων καὶ κακουχιῶν προσεβλήθη ἡ υἰεία του καὶ ἐπὶ μακρὸν διετέλεσεν ἀσθενῆς. Ἀλλὰ οὐδὲν ἠδύναντο ν' ἀποθαρρύνῃ αὐτὸν καὶ ἀποτρέψῃ ἀπὸ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ χάριν τοῦ ὁποίου ἀφιέρωσε τὰς ὡραιότερας τοῦ βίου του ἡμέρας. Ἀλλ' ἐπὶ τέλος ἀφοῦ ἔμεινε ἐπὶ ἐξ ὅλα ἔτη ἐν Ἑλλάδι, εἶδεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα, τοῦτο δὲ χάριν αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ τῆς ἀναστάσεως τῆς Ἑλλάδος. Ἡ πείνα καὶ ἡ γυμνότης ἐμάστιζον τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀνηλεῶς ἐδεκάτιζον τὰ τέκνα αὐτῆς ἔχρειαζόντο λοιπὸν ἐπικουρίαι ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς πρὸς περιθάλψιν τῶν ἀτυχῶν τῆς τυραννίας θυμάτων. Ὁ ἀκάματος ἦρος μεταβάς εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ συνήγορησεν εὐγλώττως ὑπὲρ τῶν δεινοπαθούτων, ἀμέσως δὲ οἱ συμπολιταί του ἔσπευσαν διὰ μεγάλων χρηματικῶν συνδρομῶν νὰ σώσωσιν ἀπὸ τοῦ θανάτου τὰ ἀτυχεῖ τῆς Ἑλλάδος τέκνα. Αἱ μητέρες τῆς Ἀμερικῆς ἐδίδον τὰ ἱμάτια αὐτῶν καὶ αὐτὰ τὰ παιδιὰ τὰ παιγνίδια τῶν. Τὰς πλουσίας τῶν συμπολιτῶν του συνδρομὰς διένειμεν αὐτὸς ὁ περικλεῆς Σαμουήλ Χάου προσέχων ἵνα μὴ γίνηται κατάχρησις περὶ τὴν διανομήν. Ἡ κυρία ἀποθήκη ἦν ἐν Αἰγίνῃ καὶ πλησίον αὐτῆς ἐνθα εἶχον συρρεῦσαι πλείστα ατυ-

χῆ πλάσματα. Ἐπειδὴ πολλοὶ ἔμενον ἀργοὶ τοῖς παρέρσχον ἐργασίαν τότε κατσκευάσθη καὶ ἡ ὡραία ἀποβάρα, ἡ ὁποία μέχρι τούδε καλεῖται Ἀμερικανική. Βραδύτερον ὁ νέος Σαμουήλ ἐζήτησε παρὰ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως τὴν παραχώρησιν ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου μεγάλης ἐκτάσεως γῆς πρὸς Ἴδρυσιν ἀποικίας. Περὶ τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης λέγει ὁ ἴδιος τὰ ἐξῆς «Ἡ κυβερνήσις παρεχώρησε δέκα χιλιάδας στρέμματα γῆς ἐλεύθερα φόρων ἐπὶ πέντε ἔτη. Ἀλλ' οὐδεμίαν ἄλλην πρακτικὴν συνδρομὴν ἠδύνατο νὰ μοὶ παράσχη. Ἡναγκάσθη τὰ πάντα μόνος νὰ ἐπιτελῶ διὰ τῶν συνδρομῶν τῶν χορηγομένων μοι ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς ἐπιτροπῆς. Οἱ ἀποικοὶ ὁμῶς συνειργάσθησαν μετ' ἐμοῦ καὶ τὸ πᾶν ἐχώρει αἰσίως. Ἀπεκτῆσαμεν κτήνη καὶ ἐργαλεία, ἠροτριάσαμεν τὴν γῆν, ὠκοδομήσαμεν ναὸν καὶ σχολεῖον. Ἐν τινι τῶν ἐκδρομῶν μου συνήντησα ἀσθενῆ τινα Γάλλον, πιθανῶς λειποτακτῆσαντα ἀπὸ τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ, ὅστις ἐγίνωσκε νὰ κατασκευάζῃ τροχοὺς ἀμαξῶν. Ἀφοῦ ἐθεράπευσα αὐτὸν τὸν διέταξα καὶ κατσκευάσεν ἄμαξαν φορτηγὴν, οἱ δὲ χωρικοὶ ἐκ τῶν περὶ εἶσπευσαν μετὰ θαυμασμοῦ νὰ ἴδωσιν αὐτὴν, πρῶτον ἤδη μαθόντες ὅτι ὑπάρχουσιν ἀχήματα τροχοφόρα.» Ὁ Δρ. Χάου, κατὰ τὸ 1828, συνέγραψε τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλ. Ἐπαναστάσεως, βιβλίον μεγάλῃ ἐντύπωσιν προξενήσαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην διὰ τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὴν ἀμεροληψίαν μετ' ὧν ἐγράφη.

Περαιωθέντος τοῦ Ἑλλ. ἀγῶνος ὁ Σαμουήλ Χάου ἠτοιμάσθη πρὸς νέους ἀγῶνας ἀκολουθῶν τὰς ἐμπνεύσεις τῆς ὄντως χριστιανικῆς καὶ φιλανθρώπου καρδίας του. Εἶχε μάθει ὅτι ἐν Παρισίοις ὁ Ἀββὰς Haüy εἶχεν ἰδρύσει ἰδρύματα χάριν τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ διανοητικῆς διαπλάσεως τῶν τυφλῶν. Ἐδραμεν λοιπὸν μετὰ σπουδῆς εἰς Παρισίους κατὰ τὸ 1830, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐξερρήγνυτο ἡ καλουμένη Τριήμερος Ἐπαναστάσις, ἥτις κατέστησε βασιλεῖα τῆς Γαλλίας τὸν Λουδοβίκον Φίλιππον τοῦ Ὁρλεάν. Ἐτοιμος νὰ ριθῆ εἰς ἐξέον ἀγῶνα ἀνεχαιτίσθη ὑπὸ τοῦ Λαφαγιέτ, εἰς τὸν βραδύτερον παρέσχεν ἐξοχὸν καὶ ἐπικινδύνον ὑπηρεσίαν. Ὅτε ἐξερράγη ἡ Πολωνικὴ ἐπαναστάσις κατὰ τῶν Ρώσων, ὁ πρόμαχος τῶν ἐλευθεριῶν Σαμουήλ Χάου ἐστάλη με μυστικὴν ἀποστολὴν ὑπὸ τοῦ Λαφαγιέτ κομίζων τοῖς ἐπαναστάταις βοηθήματα καὶ ἀπόκρυφα ἐγγράφα. Μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἱερᾶς ἀποστολῆς του μετέβη εἰς Βερολίνον ἵνα ἐπισκεφθῇ τὰ ἐκπαιδευτήρια τῶν τυφλῶν, ἀλλ' ἀμέσως συνελήθη ὑπ' ἀστυνομικῶν ὀργάνων. Τοῖς ἔδωκε τὸν λόγον του ὅτι δὲν δραπετεύει ἐάν τὸν ἀφήσωσιν ἐπὶ μίαν μόνην νύκτα ἐν τῷ δωματίῳ του ἄλλα κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα ἄλλα μὲν τῶν εἰς χεῖρας του διαπεπιστευμένων μυστικῶν ἐγγράφων κατέστρεψεν, ἀλλὰ δ' ἀπέκρυψεν ἐντὸς τῆς προτομῆς τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσσίας ἐνθα εὐρέθησαν κατόπιν ὑπὸ φίλου του λαθόντος τὴν ἐντολὴν νὰ τὰ πέμψῃ αὐτῷ. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς φοβερὰν εἰρκτήν, ὅθεν μετὰ τινα χρόνον τῇ παρεμβάσει τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Ἀμερικῆς ἠλευθερώθη

ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὄρει νὰ ἐξορισθῇ συνοδευόμενος μέχρι τῶν ὄριων τῆς χώρας ὑπὸ χωροφυλάκων. Κατὰ τὸ 1832 μετέβη εἰς Ἀμερικὴν ἐνθα ἐσύστησε τὴν πρώτην σχολὴν τῶν τυφλῶν διὰ τῆς ἀκαμάτου αὐτοῦ ἐνεργείας μόνος διδάσκων, μόνος παρασκευάζων τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀλφαβήτου καὶ ἑτέρον βιβλίων τῶν τυφλῶν καὶ μόνος σχεδὸν ἐπιμελούμενος αὐτούς. Τοσοῦτον ἐνθουσιασμὸν διήγειραν αἱ προσπάθειαι τοῦ νέου Σαμουήλ ἐν Βοστόνῃ ὥστε ὁ μὲν συνταγματάρχης Πέρκινς ἐδωρήσατο τὴν λαμπρὰν αὐτοῦ οἰκίαν ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς ἐνδιαίτημα τῶν τυφλῶν, ἡ πόλις τῆς Βοστόνης 50 χιλτάληρα καὶ 49,000 τάληρα οἱ κάτοικοι. Ἡ ἐργασία αὐτῆ τοῦ νέου ἦρος δὲν ἐξέθετεν αὐτοὺς εἰς τοὺς κινδύνους εἰς οὓς εἶχεν ἐκθέσει αὐτὸν ἡ Ἑλλ. Ἐπαναστάσις, ἀλλ' ἀπῆται ἀκάματον καὶ ἀδιάλειπτον ἐνεργίαν. Τοὺς δὲ καρποὺς τῆς ἀδιαλείπτου καὶ ἠρωϊκῆς ἐπιμονῆς καὶ ὑπομονῆς τοῦ νέου Σαμουήλ, ὅλος ὁ κόσμος ἤδη γινώσκει ἐν Ἀμερικῇ καὶ Ἑυρώπῃ. Τὸ ὄνομα τῆς Λάουρας Βρίτζμαν θὰ ἐξεγείρῃ ἐς ἀεὶ τὸν θαυμασμὸν τοῦ κόσμου διὰ τὴν ὑπομονὴν καὶ τὸ θάρρος τοῦ ἀνδρὸς, ὅστις ἐπὶ μῆνας μὴ φειδόμενος πόνων ἔδωκε φῶς εἰς τὸ σκότος καὶ διάνοιαν ἐλευθερὰν καὶ ἐνεργὸν εἰς τὴν ἐνταλῶς στερουμένην αὐτῶν Λάουραν. Ἡ Λάουρα Βρίτζμαν ἦτον οὐ μόνον τυφλὴ, ἀλλὰ καὶ κωφὴ. Ἦτον ἐξαέτις ὅταν ἔλαβε αὐτὴν παρὰ τῶν γονέων τῆς ὁ Σαμουήλ Χάου. Μετὰ κόπους ἀτρώτους κατάρθωσε νὰ τὴν διδάξῃ νὰ ἀναπαριστᾷ διὰ τοῦ ἀλφαβήτου τῶν τυφλῶν τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁποία ἔβιγεν. Ἡ λαμπρὰ αὐτῆ νίκη ἐπλήρωσε χαρὰς τὸν μέγαν αὐτῆς εὐεργέτην ὅστις ἄμα ἰδὼν τὴν ἐπιτυχιάν του πειράματος ἀνεφώνησεν ὡς ὁ Ἀρχιμῆδης «Εὐρηκα, Εὐρηκα.» Ὅτε ὁ διάσημος Κάρολος Δίκενς ἐπεσκέφθη τὴν Ἀμερικὴν καὶ εἶδε τὴν Λάουραν Βρίτζμαν ἐθαύμασε τὴν φωτεινὴν αὐτῆς διάνοιαν καὶ διηγήθη εἰς τὸν κόσμον διὰ τοῦ θαυμασίου αὐτοῦ καλάμου τὴν συγκινητικὴν ἱστορίαν τῆς. Κατὰ τὸ 1843 ὁ δόκτωρ Χάου νυμφευθεὶς μετέβη μετὰ τῆς ἐξόγου συζύγου του εἰς Ἀγγλίαν, ἐνθα ἔτυχε ἐξαιρέτου ὑποδοχῆς παρὰ τοῖς τὰ πρῶτα φέρουσιν. Ὁ Σύνδρις Σμιθ ἀπεκάλεσε τὸν δόκτορα Χάου νέον Προμηθεά. Ἄνδρες διάσημοι ἐζήτησαν παρ' αὐτοῦ πληροφορίας πῶς κατάρθωσε τὸ μέγα θαῦμα. Ἀναχωρήσας ἐξ Ἀγγλίας ἐπεσκέφθη διάφορα ἄλλα μέρη καὶ ἐπὶ τέλος τὴν Ἑλλάδα. Διερχόμενος διὰ Κορίνθου ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῶν ἀρχαίων γνωρίμων του οἵτινες τὸν ἐξένισαν πλήρεις ἐνθουσιασμοῦ. Ἐπιστρέψας εἰς Ἀμερικὴν ἐπεδόθη μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου πρὸς βελτίωσιν τοῦ συστήματος τῶν φυλακῶν καὶ συνέστησε τὴν Ἐταιρίαν πρὸς Βοήθειαν τῶν Ἀποφυλακισθέντων, ἥς διετέλεσε πρόεδρος μέχρι τέλος τοῦ βίου του συγχρόνως δὲ ἴδρυσεν ἐν Ἀμερικῇ τὰ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα τῶν κωφῶν. Κατὰ τὸ 1848 ἐδημοσίευσε τὴν πραγματείαν αὐτοῦ περὶ τῶν ἠλιθίων καὶ τῶν αἰτίων τῆς ἠλιθιότητος. Ἡ πραγματεία αὐτῆ μεγάλην ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν ἐν Ἀμερικῇ σχολῇ δὲ πρὸς ἀνάπτυσιν καὶ μόρφωσιν τῶν ἠλιθίων συνεστήθη τὸ πρῶτον ἐν Βοστόνῃ ὑπὸ τὴν

διεύθυνσιν τοῦ ἀληθοῦς τούτου εὐεργέτου τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος, ἐπινεγκοῦσα εὐάρεστα ἀποτελέσματα. Ἄλλ' ὑπέρωσθε ἤδη ἐν Ἀμερικῇ ἡ ἡὺς μεγάλης μεταρρυθμίσεως, τῆς καταργήσεως τῆς δουλείας, ὁ δὲ Σαμουήλ Χάου εὐρέθη πρῶτος ἐν ταῖς ἐπάλλεσι μὲ τὴν φοβερὰν του πανοπλίαν. Συντέλεσε πρῶτον εἰς τὴν ἰδρυσιν δύο ἐφημερίδων τοῦ «Ἐλευθερωτοῦ»

νεργάσας ἀνδρας ἐπιφανεῖς, τὸν Κάρολον Σῶμνερ, τὸν Ἑρ. Οὐίλσον, τὸν Α. Κόνβει, τὸν Ἑμέρσον τὸν Δόγλας καὶ λοιπούς.

Κατὰ τὴν ἐκκλήσιν τοῦ αἱματηροῦ ἀγῶνος πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν μαύρων παρέσχε μεγάλης ὑπηρεσίας πρὸς θρίαμβον τῶν θεῶν ἀρχῶν του. Ἦθελέ τις πιστεύσει, ὅτι μετὰ τὸν ἀγῶνα ἐκείνον αἱ δυνάμεις του ἤθε-

*From Faithfully
Samuel May*

καὶ τῆς Ἀντιδουλικῆς Σημειᾶς» κατόπι δὲ ἰδρυσεν ἰδίαν ἐφημερίδα καλουμένην «Πολιτείαν», διὰ τῆς ὁποίας παρέσχε μεγίστας ὑπηρεσίας εἰς τὸν μέγαν ἀγῶνα ὑπὲρ καταργήσεως τῆς δουλείας. Οὐ μόνον ἐφημερίδα συνέστησε ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ συνηγόρει ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τοῦ ἀποτροπαίου θεσμοῦ, ἔχων συ-

λον ἐκλίπει καὶ ὅτι ἤθελεν ἀπόσχει πλέον τοῦ θορύβου τῶν μαχῶν καὶ ἐπαναστάσεων κατὰ τὴν δύσιν τοῦ βίου του· ἀλλ' ὄχι. Μόλις ἐτελείωσεν ὁ ἀγὼν τῆς ἐλευθέρως Ἀμερικῆς ἤρξατο ὁ ἱερός ἀγὼν τῆς πρωτομάρτυρος Κρήτης, ὁ δὲ Χάου ἠσθάνθη αὖθις ἐν τῇ καρδίᾳ του τοὺς παλμούς τῶν πρώτων τῆς νεότητός του

Ο ΜΕΓΑΣ ΒΕΖΥΡΗΣ ΧΕΡΕΔΙΝ ΠΑΣΑΣ

ἐτῶν καὶ ἔσπευσε μετὰ τῆς οἰκογενείας του φέρων βοηθήματα, ἄρτον καὶ σκεπάσματα ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τῆς Κρήτης. Ἄλλ' ἔληξε ἀτυχῶς ὁ ἀτυχῆς ἐκεῖνος ἀγὼν, ὁ δὲ μέγας Σαμουήλ ἀπελθὼν εἰς τὴν ἰδίαν πατριδα ἤρξατο τὴν ἐκδοσιν ἐβδομαδιαίας ἐφημερίδος, καλουμένης ὁ «Κρής» καὶ ἐπὶ ἕξ μῆνας μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ ἱεροῦ τῆς Κρήτης ἀγῶνος ἐξεδίδετο ἡ ἐφημερίς. Ἦθελεν ὁ γηραιὸς μαχητῆς μὲ νεανικὴν χεῖρα ἂν ἀνυψώσῃ τὴν καταπεσοῦσαν μάρτυρα. Ἄλλ' ἐπιλήψει ἡμᾶς ὁ χρόνος ἀφηγομένους πάντας τοὺς ἀγῶ-

Ὁ πρό τινων ἐβδομάδων τὴν προεδρείαν τοῦ ὀθωμανικοῦ ὑπουργείου ἀναλαβὼν Χερεδὶν πασᾶς ὀρμάται ἐκ Τύνιδος καὶ ἀπολαύει πρὸ πολλοῦ χρόνου φήμης ἐν τῷ πολιτικῷ κόσμῳ ὀφειλομένης οὐ μόνον εἰς τὸ σύγγραμμα αὐτοῦ «Αἱ ἀναγκαῖαι μεταρρυθμίσεις εἰς τὰ μουσουλμανικὰ κράτη» ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀνάβασιν αὐτοῦ ὡς πρωθυπουργοῦ τοῦ βέη τῆς Τύνιδος ἐν ἔτει 1873. Ἐν τῇ ἐποχῇ ταύτῃ ἡ Τύνις διετέλει ἐν ἀθλι-

νας καὶ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἀνδρός ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς Ἑλλάδος. Ἀπέθανεν τέλος μετὰ βίον πλήρη ἐνδόξων ἀγῶνων τὴν 9 Ἰανουαρίου 1876 πενθῶν ὅτι ζῶν δὲν εἶδε τὴν Ἑλλάδα μεγάλην καὶ τὴν Κρήτην ἐλευθέραν. Ἄλλὰ βεβαίως ἀνδρες οἷος ὁ Σαμουήλ Χάου δὲν ἀπονήσκουσιν· διότι ζῶσιν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος ἐν ὅσῳ ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ παλμοὶ ἱεροὶ καὶ ἅγιοι.

στάτη καταστάσει. Ἐπαναστάσεις, ἐπιδημῖαι, ἀφορία, κακὴ οικονομικὴ κατάστασις, σπατάλη ἔφερον αὐτὴν εἰς τὸν τελευταῖον βαθμὸν τῆς ἀπορίας. Ἡ σοβαρότης τῆς θέσεως ταύτης δὲν ἐπτώσεν τὸν στρατηγὸν Χερεδὶν. Ἐλαβε διὰ σοβαρᾶς χειρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν ὑποθέσεων καὶ εἰς ὀλιγώτερον τῶν δύο ἐτῶν, διὰ τῆς ἐνεργείας του, διὰ πνεύματος δικαιοσύνης καὶ εὐθύτητος, διὰ τῆς ἐξόχου διανοίας του, σχεδὸν εἶχε ὀλοσχερῶς μεταβάλει τὴν ὄψιν τῶν πραγμάτων. Πανταχοῦ καθίδρυσε τὴν τάξιν, ἐξησφάλισε τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ τοὺς πιστωτάς, ἔφερε τὴν ἀφθονίαν καὶ τὴν εὐπο-

ρίαν. Ἀλλ' ἡ ραδιουργία κατώρθωσεν ἐν μέρει νὰ διεγείρη τὴν δυσπιστίαν τοῦ βέη κατὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ του, πρὸς ὃν παρενέβαλε προσκόμματα πρὸς παράλυσιν τῶν ἐνεργειῶν του. Ἐνώπιον τῶν ἐμποδίων καὶ ραδιουργιῶν τούτων ὁ στρατηγὸς βλέπων ὅτι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ διατηρήσῃ τὴν θέσιν του ἐπωφελῶς δὲν ἐδίστασε νὰ παραιτηθῆ ἐν ἔτει 1877, μετὰ μεγάλης δυσταρσεύειας τοῦ τόπου. Κατὰ τὸν Αὐγούστον τοῦ 1878, ὁ στρατηγὸς Χερεδὶν ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὁ Ἀβδούλ Χαμίτ ἐνόμισε καθῆκον αὐτοῦ, ἐν τῇ κρίσει ἣν διέρχεται ἡ αὐτοκρατορία του, νὰ καλέσῃ καὶ πέραν τῶν συνόρων, ἀνθρώπων ἰκανὸν νὰ τὸν βοηθήσῃ διὰ τῶν φώτων καὶ τῆς πείρας του. ἠθέλησε λοιπὸν ἀμέσως νὰ τὸν θέσῃ ἐν ἐνεργείᾳ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν κοινῶν καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὰ χαρτοφυλάκια ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως. Ἀλλ' ὁ στρατηγὸς ἀπεποιήθη καταρχὰς, φέρων ὡς λόγον τὴν ἀγνοίαν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων τῆς Τουρκίας καὶ τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ νὰ μείνῃ πιστὸς εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Τύνιδα καὶ νὰ ἐπανέλθῃ μίαν ἡμέραν εἰς πρώτην κλῆσιν ἢ πρῶτον κίνδυνον. Ἐπειδὴ ὅμως κατεγγίνοντο τότε εἰς τὴν διοργάνωσιν ἐπιτροπῆς ἐντολὴν ἐχοῦσης τὴν διαρρύθμισιν τῆς οικονομικῆς καταστάσεως τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, εἶχε δὲ παράσχει δείγματα τῆς ἐπὶ τοιούτων ὑποθέσεων ἰκανότητος αὐτοῦ, δὲν ἠδύνατο ν' ἀποποιήθῃ τὴν προεδρίαν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης. Ἐκ τῆς θέσεως ταύτης ὁ Σουλτάνος τὴν 22 τοῦ ἀπελθόντος Νοεμβρίου τὸν προσέλαβε, κατανικήσας τὴν ἀντίστασιν αὐτοῦ, καὶ τὸν διώρισε μέγαν βεζύρη, ἐπὶ κεφαλῆς ὑπουργείου οὐ μετέχουσιν ὁ στρατηγὸς Ὀσμὰν πασᾶς καὶ ὁ Καραθεοδωρῆ πασᾶς. Ἡ ὑπουργικὴ αὐτῇ μεταβολὴ κατὰ τινα ἐγκύκλιον ἀπευθυνθεῖσαν ὑπὸ τοῦ νέου μεγάλου βεζύρου τοῖς ἀντιπροσώποις τῆς Πύλης εἰς τὸ ἐξωτερικόν, σκοπεῖ τὴν λύσιν, διὰ δραστικῶν μέτρων, τῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐκ τῆς ἐν Βερολίνοῦ συνθήκης προκυπτόντων, πρὸς δὲ καὶ τῶν ἐσωτερικῶν δυσχερειῶν. «Ὡς πρὸς ἐμὲ, εἶπεν οὗτος, ἀπαντῶν εἰς τὰ συγχαρητήρια τοῦ πατριάρχου τῶν ἀρμενίων, πάντες οἱ ὑπῆκοοι εἰσὶν ἴσοι. Ἡ δικαιοσύνη ἀπονεμηθήσεται μετ' ἀμεροληψίας· τὰ ὑπουργήματα δοθήσονται ἀνευ διακρίσεως φησικεύματος, ἐν δὲ τοῖς ναοῖς ἡμῶν θέλωμεν παρακαλεῖ τὸν Θεὸν νὰ ἐκτείνῃ τὴν προστασίαν αὐτοῦ ἐφ' ἡμῶν, ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ ποιμνίου ἡμῶν». Θὰ δυνήθῃ ἀρὰ γε ὁ Χερεδὶν νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ἐπαγγελίας ταύτας; Τοῦτο ὁ χρόνος θέλει δείξει.

Ἡ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΣΡΑΕΛΗ

ΕΚΑΣΤΟΣ γινώσκει ὅτι ὁ λόρδος Βήκονσφηνλδ εἶναι Ἑβραῖος ἢ τουλάχιστον Ἑβραϊκῆς καταγωγῆς, ἀλλὰ δὲν εἶναι γενικῶς γνωστὸν πῶς συμβαίνει νὰ μὴ εἶναι πλέον μέλος τῆς συναγωγῆς. Ἡ οἰκογένεια τοῦ Δισραέλη εἶναι τόσοῦτον ἀρχαία ὅσον πολλὰ τῶν εὐγεν-

ναιτέρων οἰκογενειῶν τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας. Ἐν τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ ἑκατονταετηρίδι οἱ πρόγονοι τοῦ ἐνεστῶτος πρωθυπουργοῦ ἰδρυθῆσαν ἐν Ἰσπανίᾳ, ἐνθα ἦσαν ἰσχυροὶ καὶ πλούσιοι ἔμποροι, ἀλλ' ἐξεδιώχθησαν ἐκεῖθεν περὶ τὸ τέλος τῆς ἑκατονταετηρίδος ἐκείνης ἐκ τῶν καταδρομῶν τῆς Ἰερᾶς Ἐξετάσεως ὅπως ζητήσωσι καταφύγιον ἐν τῇ γῇ τῆς Ἑνετικῆς δημοκρατίας. «Ἐκεῖ», λέγει ὁ λόρδος Βήκονσφηνλδ, ἐν τῷ προομιῶ αὐτοῦ εἰς τὰ ἔργα τοῦ πατρός του, «εὐγνώμονες εἰς τὸν Θεὸν τοῦ Ἰακώβ, ὅστις ἐβοήθησεν αὐτοὺς εἰς δοκιμασίας ἀνεκδιηγήτους καὶ ἐφύλαξεν αὐτοὺς ἐξ ἀνηκούστων κινδύνων ἔλαβον τὸ ὄνομα Δ' Ἰσραῆλη—ὄνομα τὸ ὅποσον οὐδέποτε πρότερον ἔφερε ἕως τότε οὐδεμία ἄλλη οἰκογένεια—ὅπως τὸ γένος αὐτῶν διὰ παντὸς ἀναγνωρίζεται. Ἡ οἰκογένεια ἡδαιμόνει ἐν Ἑνείᾳ ὡς καὶ ἐν Ἰσπανίᾳ, ἐν ἔτει δὲ 1745 ὁ Βενιαμὶν Δισραέλης ἀπεσύθη τῆς ἐργασίας καὶ ἀπεκατέστη ἐν Ἐνφειλδ τῆς Ἀγγλίας, ἐνθα, ὡς ὁ ἔγγονος αὐτοῦ ἀναφέρει, διήλθε τὸν καιρὸν αὐτοῦ παιζῶν οὐστ' μετὰ τοῦ σὶρ Ὀρτῆου Μάνν, τρώγων μακαρόνια μαγειρευόμενα ὑπὸ τοῦ προζέου τῆς Ἑνείας καὶ ἄδων τὰ ἀσμάτια τῆς ἡλιοσκεποῦς Ἰταλίας. Ὁ Βενιαμὶν Δισραέλης ἦτον ὁ κατ' οὐσίαν πρόγονος τοῦ ἐνεστῶτος λόρδου Βήκονσφηνλδ πρὸς ὃν λέγεται ὅτι ὁμοιάζει ὀλίγον κατὰ τὸν χαρακτῆρα. Ἦτον ὁ φίλος τοῦ Walpole καὶ ἐν Ἐνφειλδ καὶ ἀλλαχοῦ εἶχε περὶ αὐτὸν πολλοὺς διακεκριμένους ἀνδρας διερχόμενος βίαν πολυτελοῦς ἀνέσεως. Οὐδὲν ἤττον ἦν πιστὸς Ἰουδαῖος, καὶ μέλος τῆς Ἰσπανικῆς καὶ Πορτογαλικῆς συναγωγῆς ἐν Λονδίνο. Ἐν ἔτει 1782 ἐδέχθη τὴν θύσαν Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Πορτογαλικοῦ Ἐλεῆμονος Σχολείου, καὶ ἄλλα ἀξιώματα τιμῆς κατέειχε. Ἐτήρησε τὴν σχέσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν Συναγωγὴν μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ συμβάντος τῷ 1816, ὅτε ἐτάφη ἐν τῷ Ἰουδαϊκῷ κοιμητηρίῳ ἐν Mile End τοῦ Λονδίνου, ἐνθα λίθος φέρουσα τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν ἔτι καὶ νῦν εὐρεται :

«Ἰερὸν τῇ μνήμῃ τοῦ Βενιαμὶν δ' Ἰσραῆλη, γεννηθέντος τῇ 22 Σεπτεμ. 1750, θανόντος δὲ τῇ 28 Νοεμβρ. 1816. Ἦτο προσφιλὴς σύζυγος, πατὴρ καὶ φίλος.

Ὁ υἱὸς τοῦ Βενιαμὶν Δισραέλη Ἰσαὰκ ἐγεννήθη ἐν Ἐνφειλδ τῷ 1776. Ἐν ἔτει 1802 ἐνυμφεθῆ Ἰουδαίαν ἐξαισίας καλλονῆς καὶ ἀξιολόγων προτερημάτων, τὴν δεσποινίδα Μαρίαν Βασεβί, ἀδελφὴν τοῦ Ἰουδαίου Βασεβί, ἐξόχου ἀρχιτέκτονος. Δύο ἔτη βραδύτερον, ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ υἱὸς Βενιαμὶν, ὁ νῦν λόρδος Βήκονσφηνλδ, ἐγεννήθη ἐν Ἐνφειλδ. Κατὰ τὸν χρόνον ἐκείνον ὁ Ἰσαὰκ Δισραέλης ἦτο μέλος τῆς ἐν Bevis Marks Συναγωγῆς, καὶ τοι δὲ δὲν παρίστατο τακτικῶς εἰς τὰς τελετάς—αἵτινες κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον πρὶν ἢ τὸ φῶς τῆς μεταρρυθμίσεως ἀρχίσῃ νὰ λάμψῃ μεταξὺ τῶν Ἀγγλῶν Ἰουδαίων, δὲν συνεβιβάζοντο πρὸς τὰς ἰδέας εὐπαιδευτοῦ καὶ πεφωτισμένου ἀνδρός—συνεισέφερον ὅμως γενναίως εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς συναγωγῆς. Ἐν ἔτει ὅμως 1813 ὅταν ὁ ἐνεστῶς λόρδος Βήκονσφηνλδ ἦτο ἐνωσατής, συμβάν τι ἐπῆλθε ἐπενεγ-

κὸν τὸν ἀποχωρισμὸν τῆς οἰκογενείας ἀπὸ τῆς συναγωγῆς, τὸ ὅποσον βεβαίως θὰ ἐξήσκησε μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ μέλλοντος σταδίου τοῦ λόρδου Βήκονσφηνλδ. Ἐάν τούτο δὲν συνέβαινε οὗτος πιθανώτατα θὰ ἐξηκολούθει νὰ ἦ ἐνεργὸν μέλος τῆς Ἰουδαϊκῆς συναγωγῆς.

Τὸ συμβάν περὶ οὗ λαλοῦμεν ἔχει ἐν συντόμῳ οὕτω : Ἡ ἐν Bevis Marks συναγωγὴ, ἐν ἑτησίᾳ τινι ἐκλογῆ, ἐξελέξατο τὸν κ. Ἰσαὰκ Δισραέλην Πρόεδρον ἀλλ' οὗτος ἕνεκα τῆς ἐπὶ τὰ φιλολογικὰ ἀσολίας καὶ τῆς προήρουσης ἡλικίας ἀπεποιήθη νὰ δεχθῆ. Ἀλλὰ κατὰ τὰ εἰθισμένα ὁ ἀποποιούμενος τὸ λειτουργήμα ὑπέκειτο εἰς πρόστιμον 40 λιρῶν, εἰς ὃ κατεδικάσθη. Ἠρνήθη ὅμως νὰ πληρώσῃ καὶ ἐνῶ ἡ συναγωγὴ ἐπέμενε ν' ἀραιεσθῆ ἀπ' αὐτοῦ τὰ προνόμια τὰ παρομαρτοῦντα εἰς τὰ μέλη, οὗτος παρητήθη τὸν Μάρτιον τοῦ 1814 καθολοκληρίαν. Οὕτω ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἰσαὰκ Δισραέλη ἔπαυσε ν' ἀνήκῃ εἰς τὴν συναγωγὴν. Τὸν Μάϊον 1814 ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ἰσαὰκ Δισραέλη ἔλαβε τὴν ἀδειαν τῆς ἀρχῆς νὰ θέσῃ νέον ἐπιτάφιον λίθον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ συζύγου της. Τὸν Νοεμβρ. 1816 ὁ Βενιαμὶν Δισραέλης ἐτάφη ἐν τῷ αὐτῷ κοιμητηρίῳ, τῆς ἀκολουθίας τελεσθείσης ὑπὸ τοῦ ἱερέως τῆς συναγωγῆς παρόντος καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰσαὰκ Δισραέλη, καὶ τοῦ ἐγγόνου αὐτοῦ λόρδου Βήκονσφηνλδ τότε δωδεκαετοῦς. Ἐν ἔτει 1821 ὁ Ἰσαὰκ Δισραέλης ἐζήτησε παρὰ τοῦ Γραμματέως τῆς Συναγωγῆς τὰ πιστοποιητικὰ τῆς γεννήσεως ἑαυτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, τὰ ὅποια καὶ ἐδόθησαν αὐτῷ ἀφοῦ ἐπλήρωσε τὰ εἰς τὴν Συναγωγὴν ὀφειλόμενα 40 λιρ. καὶ 17 σελ. Αὕτη ἦτο ἡ τελευταία διαπραγματεύσεσις τῆς οἰκογενείας τοῦ Δισραέλη μετὰ τῆς Συναγωγῆς.

Ὁ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΕΒΡΑΙΟΛΑΤΡΑΙΣ

Ἡ εἰδωλολατρικὴ φυλὴ Τελουγοῦ, ἥτις κατοικεῖ περὶ τὰ 470 μίλια πρὸς βορρᾶν τῆς Μαδράς τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν ἤρξατο νὰ ἀσπάζηται τὸν χριστιανισμὸν μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ προθυμίας. Ἰπὸ ἡμερομηνίαν Ἰουν. 16, 1878 γράφει ὁ παρ' αὐτοῖς ἐργαζόμενος ἱεραπόστολος αἰδ. Κλάου : «Πολλοὶ τῶν κατοίκων πρὸ πολλοῦ χρόνου ἤρξαντο νὰ κρούσῃ τὰς θύρας τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας ζητοῦντες τὸ χριστιανικὸν βάπτισμα, ἀλλ' ὅπως βεβαιωθῶμεν περὶ τῆς γνησιότητος τῶν αἰσθημάτων αὐτῶν, ἐνομίσαμεν φρόνιμον ν' ἀναβάλωμεν τὴν αἴτησιν αὐτῶν ἐπὶ 15 μῆνας· ἤδη δὲ πεισθέντες ὅτι αὐτοὶ εἶναι ἄξιοι τοῦ χριστιανικοῦ βαπτίσματος ἐβαπτίσσαμεν ἐντὸς 24 ἡμέρας 5,429 πρόσωπα.»

Μετὰ τινα χρόνον γράφει αὐθις : «Προσετέθησαν καὶ πάλιν 2,262 ψυχαὶ δι' ὧν ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῆς ἐνταῦθα χριστιανικῆς ἐκκλησίας ἀνεβιβάσθη εἰς 12, 262 μέλη· ἡ συρροὴ ὅμως τῶν προσερχομένων εἶναι τσαυτῆ, ὥστε ἀδυνατοῦμεν νὰ βαπτίσωμεν ὅσους προσέρχονται καὶ θεωροῦνται ἄξιοι, ἀνευ ἐπικουρίας τινος ἐξωτερικῆς· καθότι ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὑπολογίζε-

ται ὅτι θέλει αὐξήσῃ κατὰ 5,000 ἔτι πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1879.»

Τοιαύτη προσέλευσις εἰς τὴν χριστιανικὴν πίστιν δὲν ἐγένετο ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων. Τὸ κίνημα τοῦτο θέλωμεν παρακολουθῆ καὶ πληροφορεῖ κατὰ καιροὺς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν.

Ὁ ΑΧΜΕΤ ΜΟΥΧΤΑΡ ΠΑΣΑΣ

Ὁ Ἀχμέτ Μουχτάρ πασᾶς ὁ καὶ Γαζῆς εἶτα ἐπικληθεὶς πρόεδρος τῆς τουρκικῆς ἐξουρίου ἐπιτροπῆς εἶναι εἰς τῶν σπανίων μαθητῶν τῆς ἐν Κωνσταντινου-

πόλει σχολῆς ὅστις ἀνῆλθεν εἰς ὑψηλά ἀξιώματα. Ἐχρημάτισε διαδοχικῶς καθηγητῆς, καὶ διοικητῆς τῆς σχολῆς ἐνθα ἐξεπαιδεύθη εἰς τὰ στρατιωτικά. Εἶτα διορίσθη ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ ἐν Ἀραβίᾳ ἐνθα αἰ ὑπηρέσει τον προήγαγον αὐτὸν εἰς ἀρχηγὸν ἐν Ἐρζεγοβίῃ. Ἐκτοτε ἀπώλεσε τὴν δημοτικότητα αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει διότι αἱ ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ οὐδόπως ἠδοκίμησαν. Ἐρρέθη μάλιστα ὅτι κατόπιν τῆς ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἥττης ἐπρόκειτο νὰ εἰσαχθῆ εἰς δίκην· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι διέφυγε τὸν κίνδυνον τούτον.

ΜΟΡΙΑΙ,

- α'. Τὸ νομίζειν ὅτι ὅσω πλείονα τις τρώγει τόσο γίνετα παχύτερος καὶ ῥωμαλαιότερος.
- β'. Τὸ νομίζειν ὅτι ὅσω πλείονας ὥρας οἱ παῖδες σπουδάζουσιν ἐν τῷ σχολεῖῳ τόσο ταχύτερον μαθαίνουν.
- γ'. Τὸ συμπερὶνειν ὅτι ἐάν ὁ περίπατος εἶναι ὑ-

γινόντες, ὅση οὗτος κρινέται βιαιότερος καὶ μᾶλλον ἐξαντλητικὸς πλείοτερον καλὸν παράγεται.

δ'. Τὸ νομίζειν ὅτι τὰς ὥρας τὰς ὁποίας ἀφαιρεῖ τις ἀπὸ τοῦ ὕπνου του τὰς κερδαίνει.

ε'. Τὸ θεωρεῖν ὅτι τὸ μικρότερον δωμάτιον τῆς οἰκίας εἶναι τὸ ἀρμόζον διὰ τὸν ὕπνον.

ς'. Τὸ φαντάζεσθαι ὅτι τὸ φάρμακον διὰ τοῦ ὁποίου θεραπεύεται τις ἀμέσως εἶναι καλὸν χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα.

ζ'. Τὸ διαπράττειν πράξιν τινὰ ἥτις καθ' ἑαυτὴν φαίνεται βλαβερὰ, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι ὅπωςδήποτε θέλει ὁ πράττων ταύτην διέλθῃ ἀτιμώρητος.

η'. Τὸ συμβουλεύειν ἄλλον νὰ λάβῃ φάρμακον τὸ ὁποῖον ἐδοκιμάσαμεν ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν χωρὶς νὰ ἐξετάσαμεν ἐὰν οἱ ὄροι εἰσὶν οἱ αὐτοί.

θ'. Τὸ τρώγειν ἄνευ ὀρέξεως, ἢ τὸ ἐξακολουθεῖν τὸ φαγητὸν μετὰ τὸν κόρον, ἀπλῶς πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς γεύσεως.

ι'. Τὸ δειπνεῖν κατακόρως χάριν τῆς βραχείας ἡδονῆς τῆς διὰ τοῦ λάργυγος καταπόσεως, μὲ θυσίαν νὰ διανύσωμεν ὀλόκληρον νύκτα ἐν τεταραγμένῳ ὕπνῳ καὶ νὰ ἐγερωθῶμεν κατάκοποι τὴν πρωΐαν.

ια'. Τὸ ἀποβάλλειν μέρος τοῦ ἐνδύματος ἀμέσως μετὰ τὸν περίπατον, ἐνῶ ὁ ἀπλούστερος ἀμαξήλατης γινώσκει ὅτι ἐὰν δὲν θέσῃ κάλυμμα ἐπὶ τοῦ ἵππου του ἅμα ὡς παύσῃ τὴν ἐργασίαν τὸν χειμῶνα θέλει χάσει τούτον ἐκ πνευμονίας.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Οἱ ἐκχριστιανισθέντες Χοτεντότοι ἀγοράζουσιν ἐκ τῶν ἱεραποστόλων τὰς Ἀγ. Γραφὰς ἀνταλάσσοντες αἰγὰς ἢ ἐργασίαν «Ἐάν μοι δώσης ἐν ἀντίτυπον τῶν Ἀγ. Γραφῶν» ἔλεγε τις Χοτεντότος πρὸς τὸν ἱεραπόστολον, «Ἄν ἐργασθῶ τρεῖς ἡμέρας ἐν τῷ ἀγροκηπίῳ σου,» ὅπερ καὶ ἐγένετο τῆς Βιβλικῆς Ἑταιρίας λαβούσης ἐκ τῶν ἱεραποστόλων δρ. 4350 τὴν ἀξίαν τῆς τριήμερου ἐργασίας. Τέσσαρες ἕτεροι νέοι ἔφερον πρὸς ἀνταλλαγὴν τῶν Ἀγ. Γραφῶν αἰγὰς καὶ ἕτεροι πρόβατα. Ἡ Ἀγ. Γράφῃ καθιστάται λίαν ἐπιθυμητὴ εἰς τοὺς εὐσεβεῖς.

* * * Ἐν Ἀνοδέρφῳ συνέστη ἑταιρεία σκοποῦσα τὸν περιορισμὸν παρὰ τοῖς σπουδασταῖς τῆς καταναλώσεως τοῦ ζύου.

* * * Ὁ μέγας Ἀμερικανὸς ἐφευρέτης Θωμᾶς Ἔδισων ἔχει ἤδη ἀποκτήσει ἑκατὸν πεντήκοντα ἀποδείξεις εὐρεσιτεχνίας.

* * * Ἐν τινι ἄρθρῳ τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Πητροπόλεως» λέγεται ὅτι ἡ ὀλικὴ δαπάνη τοῦ τελευταίου βωσοτουρικοῦ πολέμου διὰ τὴν Ῥωσσίαν ἀνέρχεται εἰς τὸ στρογγύλον ποσὸν τῶν 887,000,000 ρουβλίων, ἧτοι τριῶν διλλιοσίων φράγκων.

* * * Ἐξ ἑκατομμύρια δραχμῶν εἰσέπραξεν ἡ μονὴ τῆς Εὐαγγελιστρίας κατὰ τὴν «Φωνὴν τῆς Τήνου», ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι σήμερον.

* * * Ἐκ τῶν στατιστικῶν φαίνεται ὅτι ἡ ἐνεστώσα κανάλωσις ὧν ἐν ταῖς Ἡν. Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς ἀνέρχεται περίπου εἰς 1,600,000 βαρέλια. Τὰ ὀρνίθια τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἢ καταναλωθέντα ἐν ἔτει 1877 ὑπελογίσθησαν εἰς 680 ἑκατ. λίτρας, καὶ ἀξίας 3,400,000,000 φρ., ἢ δὲ παραγωγὴ τοῦ βουτύρου εἰς 3 δις ἑκατομ. φρ.

* * * Περὶ τὰ 420,000 εἶδη φυτῶν εἰσὶ γνωστά.

* * * Ὁ ἀριθμὸς τῶν ραπτομηχανῶν ἐν χρήσει ἐν τῷ κόσμῳ ἀνέρχεται εἰς 4,000,000.

* * * Ἡ σύζυγος τοῦ νέου διοικητοῦ τοῦ Καναδά πριγκίπισσα Λουίζα, θυγάτηρ τῆς βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας, κατήγγησεν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ τὸ ἴδιον Πειθ, θεωρήσασα τούτο ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν δριμύτητα τοῦ ψύχους.

* * * Ἡ διφθερίτις θεραπεύεται θαυμασιῶς διὰ καταπόσεως ἁλατος κοινοῦ καὶ ἀνθρακούχου σόδας (carbonatum sodae).

* * * Οἱ ἐν Γαλλίᾳ συμβολαιογράφοι ἀριθμοῦνται εἰς 9181.

* * * Ἐν Πειραιεὶ ὑπάρχουσιν 8 ἀλευρόμυλοι πρὸς σύστασιν τῶν ὀπῶν ἐδαπανήθησαν 1,965,000 δραχμαί. Ἐν αὐτοῖς ἀσχολοῦνται 182 ἐργάται κινούνται δὲ διὰ δυνάμεως 216 ἵππων.

Λόγος Αἰρήματος Α'

Ἴον—Ἴόνιον—πέλαγος.

Ἔλυσαν δ' αὐτὸ οἱ κκ. Κωνσ. Γ. Χρηστοφῆς, Εὐάγγελος, Ι. Σοριανὸς, Ἰωάν. Κ. Πρινόπουλος, καὶ ὁ Ι. Τζάδας (Ἰδρα).

ΛΟΓΟΓΡΙΦΟΣ.

(Δίστα).

Ὅα βραστά ἢ ψητά, οὐρανὸν ἢ ἄπια, τρίγωνα καὶ λάδι, ὠὰ βραστά σουπὲ, μούστο . . . αὐτὴ εἶναι, νέοι φίλοι μου, ἡ λίστα μου.

Δ. Ρ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ὑπὸ Γ. Ουθβήρου μεταφρασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ Κωνσ. Νεστορίδου. Τόμ. Α'. περιέχων τὴν ἱστορίαν τῶν ἀρχαίων λαῶν (μετὰ 43 εἰκονογραφιῶν). Ἐν Ἀθήναις, τύποις Ἀθηναΐδος, 1878. Τὸ ἀξιόλογον τούτο σύγγραμμα τοῦ ὁποίου τὸ πρῶτον μέρος μετέφρασε λίαν ἐπιτυχῶς καὶ μετὰ γλαφυρὰς ἐλληνικῆς φράσεως ὁ διακεκριμένος παρ' ἡμῖν καθηγητὴς κ. Νεστορίδης εἶναι περιττὸν νὰ συστήσωμεν εἰς τὸ κοινὸν διότι ἡ ἀξία τῆς ἱστορίας πᾶσι εἶναι γνωστὴ. Τὸ σύντομον καὶ περιεκτικὸν εἶναι δύο σπάνια προσόντα τὰ ὁποῖα συνενοῖ ἡ τοῦ Ουθβήρου Παγκόσμιος Ἱστορία.

— ΧΛΩΡΙΣ, ἐκδίδεται ὑπὸ λογίων ὁμογενῶν κατὰ μῆνα, ἔτος πρῶτον—Φεβρ. 1879—Τεύχος Α' καὶ Β'—Τόμ. Α.—Ἐν Κωνσταντινουπόλει.—Τύποις Ἀντ. Κορομηλά 1879. Τὸ περιοδικὸν τούτο ἄρτι ἐκδοθὲν συνιστῶμεν ὡς περιέχων ὕλην τερπνὴν καὶ ἐκλεκτὴν.

— Ὁ κ. Ξενοφῶν Α. Ζυγοῦρας εἰδικὸς καθηγητὴς τῶν ἐμπορικῶν καὶ οἰκονομικῶν, προτίθεται νὰ ἐκδώσῃ ΕΜΠΟΡΙΚΗΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΝ περιέχουσαν στοιχειώδεις γνώσεις περὶ ἐμπορίου, Ἐμπορικὴν Ἀριθμητικὴν καὶ Καταστιγιογραφίαν. Παρακαλεῖ δὲ τοὺς ἐμπόρους, τοὺς βιομηχάνους καὶ τοὺς μαθητευομένους εἰς τὸ ἐμπόριον νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταί.

Τιμὴ αὐτοῦ (ἐξ 22 τυπογραφικῶν φύλλων) φρ. 6.

Ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς «Ἀθηναΐδος» πωλοῦνται Αἱ Φιλοσοφικαὶ Μελέται, περὶ χριστιανισμοῦ καὶ τὰ Ἀπαντα τοῦ Σολομοῦ, εἰς μετρίαν τιμὴν.